

Kast bruk-og-kast mentaliteten

Vedtatt i Høyres Studenters Landsstyre 19. oktober 2024

Det har blitt for lett å handle nytt og for dyrt å reparere. Norge har en lang historie med håndverkstolthet, der skomakere, læreverker og systuer er eksempler på instanser som gjennom tiår har stått for reparasjonsarbeid. Disse bedriftenes liv henger i dag i en tynn tråd. Når det koster mer å reparere gjenstander av kvalitet enn å kjøpe nytt, vil mange velge å kaste i stedet for å ta vare på dem.

Vi må ta ansvar for å bevare gamle tradisjoner og gjøre det mer lønnsomt å drive reparasjon av møbler, klær, verktøy og elektronikk. Vi må også hjelpe små, tradisjonsrike bedrifter og stimulere til etableringen av nye som viderefører håndverkerkunsten og forlenger levetiden til produktene.

Ved å fjerne merverdiavgiften på reparasjon av brukte varer og hverdagsetikker, vil flere i befolkningen velge å vedlikeholde tingene sine i stedet for å kjøpe nytt. Dette vil kutte ned på et stadig mindre bærekraftig forbruk i Norge og skape nye, lønnsomme arbeidsplasser.

Ved å gjøre det enklere å vedlikeholde tidløse kvalitetsprodukter, som vesker fra Italia eller håndlagde skinnsko fra Spania, kan den kortvarige livssyklusen til ultra fast fashion fra merker som Shein og Temu motvirkes. Disse masseproduserte klærne er designet for rask bruk og kasting, noe som bidrar til overforbruk og unødvendig avfall.

Muligheten for å kjøpe nye gjenstander skal fortsatt stå sterkt, men vi må legge til rette for overgangen til fremtidens løsninger. Brukthandel kommer til å bli viktigere i årene som kommer. Ved å kutte merverdiavgiften på salg av brukte varer, vil flere små og mellomstore bruktbutikker få handlingsrom til å utvikle seg.

Det eneste som er verdt å kaste, er bruk-og-kast mentaliteten.

Høyres Studenter vil:

- Fjerne merverdiavgiften på vedlikehold og reparasjoner av klær, møbler, sko, mm
- Videreføre og insentivisere tradisjonsrik håndverkerkunst.

- Skape incentiver for bevaringen av gamle og etableringen av nye bedrifter som driver med reparasjon og vedlikehold.
- Fjerne merverdiavgiften på brukte varer hos bruktbutikker.
- at Norge deltar fullt ut i EUs karbongrensejusteringsmekanisme (CBAM) for å hindre karbonlekkasje til andre land, og jobbe for endringer som bedre ivaretar norsk industri.
- Se på muligheten til å innføre en avgift på "fast-fashion"-varer som kompenserer for de eksterne virkningene av produksjonen.